

Resûlümün aileyle ilgili yazdığı aşkın sözü vardır. Hepsi de ailenin nemini anlatır bize... Aile, insan için değerli, okunmalıdır elbette! Anadolu'da ve Hint Yarımadası'nda gelenekselleşmiş bir nikâh duası vardır! [1575;1604;1614;1604;1617;1607;1615;1605;1614;1617;1575;1580;1618;1593;1614;1604;1618;1607;1571;1584;1614;1575;1604;1618;1593;1614;1602;1618;1583;1614;1605;1614;1610;1618;1605;1615;1608;1606;1575;1611;1605;1615;1576;1575;1614;1585;1614;1603;1575;1611;1608;1614;1580;1618;1593;1614;1604;1618;1576;1614;1610;1618;1606;1614;1607;1615;1605;1575;1614;1575;1615;1604;1618;1601;1614;1577;1611;1608;1614;1605;1615;1581;1614;1576;1614;1617;1577;1611;1608;1614;1602;1614;1585;1575;1614;1585;1575;1614;1608;1614;1604;1575;1614;1578;1614;1580;1618;1593;1614;1604;1618;1576;1614;1610;1618;1606;1614;1607;1615;1605;1575;1614;1606;1614;1601;1618;1585;1614;1577;1611;1608;1614;1601;1616;1578;1618;1606;1614;1577;1611;1608;1614;1601;1616;1585;1575;1614;1585;1575;1614;1575;1614;1604;1604;1614;1617;1607;1615;1605;1614;1617;1575;1604;1616;1601;1618;1576;1614;1610;1618;1606;1614;1607;1615;1605;1575;1614;1603;1614;1605;1575;1614;1604;1614;1617;1601;1618;1578;1614;1576;1614;1610;1618;1606;1614;1570;1583;1614;1605;1614;1608;1614;1581;1614;1608;1617;1575;1614;1569;1614;1608;1614;1603;1614;1605;1575;1614;1575;1614;1604;1614;1617;1601;1618;1578;1614;1576;1614;1610;1618;1606;1614;1605;1615;1581;1614;1605;1614;1617;1583;1613;1608;1614;1582;1614;1583;1616;1610;1580;1614;1577;1615;1575;1604;1618;1603;1615;1576;1618;1585;1575;1614;] "Allahım! Bu anlaşmayı bereketli ve mübarek kıl. Yeni evlenen için iftihar, muhabbet ve bağlılık duygularıyla kaynaştır. Aralarına nefret, fitne ve ayrılığın girmesine izin verme. Tıpkı Adem ile Havva'yı, Muhammed (sav) ile Hatice ve Kâ'ib'i ve Ali ile Fatma'yı kaynaştırdığın gibi..." Biz bu duada Hz. Ali'nin Fatma'ya olan sevgisini gösteriyoruz. Hz. Fatma'nın eşine olan aşkını duyuyoruz. Her nikâh kıyıldığında duamız, Adem ve Havva'nın, Allah Resûl'i ile Hatice validemizin ve Hz. Ali ile Hz. Fatma'nın mutlu yuvalarının yansımasıdır... Bütün peygamberler aileleriyle tanışmıştır. İbrahim Peygamber'in baba şefkati ile bereketli sofrasının etrafında ailesini ve misafirlerini toplaması, herkesten önce babası Azer'i tevhide davet etmesi... [6] Yusuf Peygamber'in yaptıkları her şeye rağmen kardeşlerini affetmesi, [7] Yakub Peygamber'in için için çocukları Yusuf ve Benjamin için için için ve dikkatli ve gıcık ve yaşlı... [8] Nuh Aleyhisselâm'ın oğlu için için için yalvarıp yakarması, [9] hep aile bağlarının izah edilemeyen gizli anlamı, in ifadesi değil midir? Aile olmak nereden alıyordu

gücünü? Allah Teâlârsquo;nın,
اللَّهُ
أَنَا
اللَّهُ
وَأَنَا
الرَّحْمَنُ
خَلَقْتُ
الرَّحِمَ
وَشَقَقْتُ
لَهَا مِنَ
اسْمِى
فَمَنْ
وَصَلَهَا
وَصَلْتُهُ
وَمَنْ
قَطَعَهَا
بَتَتُّهُ “Ben
Allah’ım. Ben Rahmân’ım. (Ana) rahmini ben yarattım. Ona kendi
(Rahmân) adımdan ad verdim. Kim akrabalık bağlarını gözetirse ben de onu
gözetirim. Kim de akraba ile bağını keserse ben de onunla bağımı keserim.”[10]
 Buyurduğunu dile getiren Peygamber Efendimiz, bu bağın arkasındaki mânevî
güce işaret eder gibidir aslında. Bu güç, Rahmân olan Allah’ın
inayetidir. Sıla-i rahim kelimesi, aile bağını Allah’ın rahmet ipine bağlayarak bize
yüksek bir hakikati ilham ediyor işte... Arapça bir sözük olan
“uüsre” kelimesi de aile demektir... Üsre, aslında köken olarak
“zırh” demektir...[11] Aile de tıpkı korunaklı bir zırh gibi insanı maddî ve
mânevî bakımdan dış dünyadan gelecek olumsuzluklara karşı korumasından
dolayı bu ismi almış olsa gerek. Peygamber Efendimizin, يَا
مَعْشَرَ
الشَّبَابِ
مَنِ
اسْتَطَاعَ
الْبَاءَةَ
فَلْيَتَزَو
17;َجْ،
فَإِنَّهُ
أَغَضُّ
لِلْبَصَرِ،
وَأَحْصَنُ
لِلْفَرْجِ،
“Ey genç topluluğu Evlenmeye gücü yetenler evlensin.
Çünkü evlenmek, gözü haramdan çevirmek ve iffeti korumak
için en iyi yoldur.”[12] şeklindeki hadisi bizlere evliliğin insanın hümet ve
saygınlığını koruduğunu, iffetli bir hayatı koruma altına aldığını apaçk ifade etmektedir.
"Aile" sözüğü de insana her an muhtaç olduğunu hatırlatan bir
kelimedir... وَوَجَدَكَ
عَٓائِلًا
فَاَغْنٰىۜ

“Rabbin seni ihtiyaç içinde bulup da zengin etmedi mi?”[13]

 ayetinin anlamlarından biri de aile sıcaklığına, aile içindeki korunmuşluğa işaret eder. Zenginliğin aile içinde saklı olduğunu anlatır. Kur’an,

 َمِنْ
اٰيَاتِه۪ٓ
اَنْ خَلَقَ
لَكُمْ مِنْ
اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُٓوا اِلَيْهَا
وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ
مَوَدَّةً
وَرَحْمَةًۜ
اِنَّ ف۪ي
ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ
لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ “Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de Allah’ın (varlığının ve kudretinin) delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünün bir toplum için elbette ibretler vardır.”[14] Demektedir. Aile, Allah’ın varlığının en çarpıcı alâmetlerindendir. Aile, Allah’ın rahmeti ile desteklenen, çocuklar ve temiz rızıklar bahşedilerek güzelleştirilen mukaddes bir insanî yapıdır. İlk aile Hz. Âdem ve Hz. Havva’nın ailesi, daha ilk andan başlayarak insanın varlığının ailede değer bulunduğunu hatırlatır bize... Kendisine kötülük yapmak istemesine rağmen kardeşine el kaldırmayan, babasının öğüdüne kulak veren, aile bağlarını önemseyen Hâbil, Allah’ın rızasını kazanır, onun duası, adağı bir anda makbul olur Allah katında. Hani kardeşleri Yusuf’a, قَالُوا
تَاللّٰهِ
لَقَدْ
اٰثَرَكَ
اللّٰهُ
عَلَيْنَا
وَاِنْ
كُنَّا
لَخَاطِـ۪ٔينَ “Demek Allah seni bize tercih etmiş. Çünkü biz hata ettik.”[15] Demişlerdir ya! Sıla-i rahimi kuvvetlendirmek Allah’ın desteğini almaktır aslında. Aile bağlarını koparmak ise, adım adım felâkete sürüklenmektir Kâbil gibi... Tarih, zaman zaman aile bağlarının koptuğuna da şahittir. İslâmiyet önncesinde normal evliliklerin yanında, Zina edenler, Sapık cinsel ilişkilere girenler, Geçici bir süreliğine evlilik sözleşmesi yapanlar, Çocuk sahibi olmak için eşini asil bir erkeğe sunanlar Ve hatta babasının ölümünden sonra üvey annesiyle evlenenler insanlığa kara bir leke çalmışlardır.[16] Ayrıca aile

hayatının unutulduğu sosyal ¸evrelerde cinsel sapkınlık ve eğilimlere de rastlanır. İslâm dini ailenin varlığını tehdit eden tüm gayri meşru ilişkileri yasaklar. [17] Allah bu tür gayri meşru beraberlikleri kaldırmış, mutlu bireylerden oluşan huzurlu bir toplum i¸in,

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰىمِنْكُمْوَالصَّالِح۪ينَ مِنْعِبَادِكُمْوَاِمَٓائِكُمْۜ اِنْيَكُونُوافُقَرَٓاءَيُغْنِهِمُاللّٰهُ مِنْفَضْلِه۪ۜوَاللّٰهُوَاسِعٌعَل۪يمٌ “Aranızdan bekâr olanları evlendirin...”[18] ayeti ile aile yuvaları kurmayı öğütlemiştir insanlığa. Resûlullah da, يَامَعْشَرَالشَّبَابِمَنِاسْتَطَاعَالْبَاءَةَفَلْيَتَزَوَّجْ ،فَإِنَّهُأَغَضُّلِلْبَصَرِ ،وَأَحْصَنُلِلْفَرْجِ ،وَمَنْ لَمْيَسْتَطِعْفَعَلَيْهِبِالصَّوْمِ، فَإِنَّهُلَهُ وِجَاءٌ“Ey gen¸ler! Aranızdan evlenmeye gücü yetenler evlensin. Çünkü evlenmek, gözü haramdan ¸evirmek ve iffeti korumak i¸in en iyi yoldur...”[19] Sözüyle evlilik dışındaki tüm anlamsız ve nefsanî beraberliklere set ¸ekmiştir. Aile olmak, bir bütünü tamamlamak demektir. Kur’ın ifadesiyle eşlerin birbirlerine örtü olmaları demektir. [20] Eş olmak, kişinin kendi eksikliğini kabul edip eşiyle tamamlanması, kemale doğru adım atması, eşinin onu bir örtü gibi sarıp sarmalamasıdır. Aile Allah’ın en büyük nimetlerindedir. Muhabbetin, neşenin

ve lezzetin paylaşarak kıymet kazandığı yerdir. Allah Resûlî; aileyi hem bir bereket kaynağı hem de b&y&k bir zenginlik olarak değerlendirmektedir. Efendimiz yeni evlenen bir insanı tebrik ederken, بَارَكَاللَّهُ لَكَوَبَارَكَعَلَيْكَوَجَمَعَبَيْنَكُمَافِى خَيْرٍ “Allah m&barek etsin, sana bereketler ihsan etsin, eşini de seni de hayır ve iyiliklerde ortak etsin.”[21] diye dua ederdi. Gerçekten aile, inanan bir insan için bereketin hiç kapanmadığı bir kapıdır. Bu kapıdan dualarla girmek, sevgi, şefkat ve merhamet duygularıyla yuvayı mâmur etmek gerekir. Ailenin en önemli rızkı, cennetten birer meyve olan çocuklardır. Çocukların ağzı dualı anne ve babaları, bu cennet meyvesinin kıymetini hiç bilmez olur mu? Çocuklar anne ve babalara bir emanettir çönkön. Daha ilk andan itibaren anne baba, gönönlerinin töm aklıyla çocuklarını yuvalarına buyur ederler. Allah Resûlî;, لَوْ أَنَّأَحَدَكُمْإِذَا أَتَىأَهْلَهُقَالَ بِسْمِاللَّهِاللَّهُمَّجَنِّبْنَاالشَّيْطَانَ وَجَنِّبِالشَّيْطَانَ مَارَزَقْتَنَا . فَقُضِىَبَيْنَهُمَاوَلَدٌ ، لَمْيَضُرَّهُ “Biriniz, eşiyile ilişkiye gireceğinde, "Bismillâh, Allah’ım, şeytanı bizden uzak tut. Şeytanı bize bahşedeceğin rızıktan (çocuktan) da uzak tut." diye dua eder de onların (bu birleşmeden) bir çocukları olursa, şeytan o çocuğa zarar veremez.”[22] Buyurmaktadır. Peygamber Efendimiz bir defasında Hz. Ömer’e, asıl hazinenin altın ve gömöşte aranmaması gerektiğini anlatan şu sözleri söylemiştir: أَلاَأُخْبِرُكَبِخَيْرِ مَايَكْنِزُالْمَرْءُالْمَرْأَةُالصَّالِحَةُ إِذَا نَظَرَإِلَيْهَا

سَرَّتْهُ
وَإِذَا
أَمَرَهَا
أَطَاعَتْهُ
وَإِذَا
غَابَ
عَنْهَا
حَفِظَتْهُ “(Ey
Ömer!) Bir kiři için olabilecek en kıymetli hazinenin ne olduğunu sana
söyleyeyim mi? O, salih/iyi kadındır. Kocası ona baktığı zaman içini sevinç
kaplar, kocası ondan bir şey yapmasını istediğinde yapar, kocası yanında olmadığı zaman (onun
haklarını ve saygınlığını) korur.”[23] Allah Resûlü’nün ifadesiyle
salih bir eř âdemođlunun üç mutluluđundan biridir. Kötü eř ise
mutsuzluk kaynağıdır. Fakat pek çok insan gelip geçici heveslerin peşine takılır,
evliliklerini anlamsız şeyler üzerine kurmaya kalkar. Efendimiz kendi toplumundaki eğilimleri
dikkate alarak ashâbina şöyle seslenmiştir:
تُنْكَحُ
الْمَرْأَةُ
لأَرْبَعٍ
لِمَالِهَا
وَلِحَسَبِهَا
وَلِجَمَالِهَا
وَلِدِينِهَا
فَاظْفَرْ
بِذَاتِ
الدِّينِ
تَرِبَتْ
يَدَاكَ “Bir kadınla dört şey
için evlenilir: Malı, asaleti, güzelliği ve dini için. Sen dindar olanı seç ki
elin bereket görsün.”[24] Öte yandan Allah Resûlü, eşlerin
birbirlerinin birtakım kusurlarını büyütmemelerini de ister. Peygamberimiz,
لاَ يَفْرَكْ
مُؤْمِنٌ
مُؤْمِنَةً
إِنْ كَرِهَ
مِنْهَا
خُلُقًا
رَضِىَ
مِنْهَا
آخَرَ “Mümin bir kimse mümine olan eşine
nefret beslemesin; (çünkü) onun bir huyunu beđenmezse de hořlanacađı bařka
bir huyu mutlaka vardır.”[25] Uyarısında bulunmaktadır. Allah Resûlü
aileler olarak akrabalarla iliřkiler konusunda da şöyle buyurur:
تَعَلَّمُوا
مِنْ
أَنْسَابِكُِ

zaman insan zavallı bir hâle gelebilir. Câhiliyede öyle babalar vardı ki kızlarını ve hizmetçilerini kötü yola sevk edebiliyorlardı. Oysa Allah,

وَلَا
تُكْرِهُوا
فَتَيَاتِكُمْ عَلَى
الْبِغَٓاءِ
اِنْ
اَرَدْنَ
تَحَصُّنًا
لِتَبْتَغُوا عَرَضَ
الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَاۜ
وَمَنْ
يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ
اللّٰهَ مِنْ
بَعْدِ
اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ “Dünya hayatının geçici menfaatlerini elde etmek için iffetli olmak isteyen cariyelerinizi fuhşa zorlamayın.”[31] Buyuruyordu. Ailede bulunan herkes kendince katkıda bulunur bu yuvaya. Çocuklar anne ve babaların yardımcısıdır. Eşler birbirlerinin üstüne titrer. Anne ve baba çocuklarını gözetir. Ailede bir büyük varsa saygı görür. O, tecrübesiyle, anaçiğiyle veya babacanlığıyla ailenin sağlam bir payandası olur. Geleneksel aile hayatımızda yaşlılar, hayatlarını evlâtları ve torunlarıyla bir arada geçirirdi. Günümüzde bu durum sanayileşme ve şehirleşmeye bağlı olarak biraz değişse de, وَقَضٰى
رَبُّكَ
اَلَّا
تَعْبُدُٓوا
اِلَّٓا
اِيَّاهُ
وَبِالْوَالِدَيْنِ
اِحْسَانًاۜ
اِمَّا
يَبْلُغَنَّ
عِنْدَكَ
الْكِبَرَ
اَحَدُهُمَٓا اَوْ
كِلَاهُمَا
فَلَا تَقُلْ
لَهُمَٓا
اُفٍّ وَلَا

14;1575;1608;1614;1602;1615;1604;1618;
1604;1614;1607;1615;1605;1614;1575;
1602;1614;1608;1618;1604;1611;1575;
1603;1614;1585;1770;1610;1605;1611;1575; "Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa kendilerine "Ouml;fi!" bile deme, onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle!"rdquo;[32] ayeti bizi tüm canlılığıyla anne ve babamıza iyilik yapmaya sevk etmektedir. Bencillğe yer yoktur ailede, sürekli bir yardımlaşma vardır. Esved şöyle diyor: "Ben Allah Resûlün’nün eşi Âşe’ye, "Peygamber Efendimiz evinde ne yapardı?" diye sordum. Hz. Âşe, "Allah Resûlü ailesinin işiyle ilgilenirdi, yani ailesinin hizmetinde bulunurdu. Namaz vakti gelince de namaza çıkardı." diye anlattı.”[33] Hanımına yardım etmekten yüksünmeyen örnek bir eştir Efendimiz. O bunu bizzat şöyle ifade eder:

1582;1614;1610;1618;1585;1615;1603;1615;1605;1618;
1582;1614;1610;1618;1585;1615;1603;1615;1605;1618;
1604;1571;1614;1607;1618;1604;1616;1607;1616;
1608;1614;1571;1614;1606;1614;1575;
1582;1614;1610;1618;1585;1615;1603;1615;1605;1618;
1604;1571;1614;1607;1618;1604;1616;1609; "Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızdır.”[34] Allah Resûlün’ne göre aile için ne yapılsa azdır. Allah Resûlü,
1605;1614;1606;1618; 1602;1614;1575;1578;1614;1604;1614;
1583;1615;1608;1606;1614;
1605;1614;1575;1604;1616;1607;1616;
1601;1614;1602;1615;1578;1616;1604;1614;
1601;1614;1607;1615;1608;1614;
1588;1614;1607;1616;1610;1583;1612;
1608;1614;1605;1614;1606;1618;
1602;1614;1575;1578;1614;1604;1614;
1583;1615;1608;1606;1614; 1583;1614;1605;1616;1607;1616;
1601;1614;1607;1615;1608;1614;
1588;1614;1607;1616;1610;1583;1612;
1608;1614;1605;1614;1606;1618;
1602;1614;1575;1578;1614;1604;1614;
1583;1615;1608;1606;1614;
1571;1614;1607;1618;1604;1616;1607;1616;
1601;1614;1607;1615;1608;1614;
1588;1614;1607;1616;1610;1583;1612; "Ailesini savunurken ölen şehittir.”[35] buyurur. İnsan gerektiğinde ailesi için canını bile feda edebilmelidir. Aile, vefanın fedakârlıkla, imanın ihсанla, bilginin hikmetle, sevginin hümetle harmanlandığı yerdir. Bundan sonra bereket kendiliğinden gelir. Aile yapısı sağlıklı olan toplum da sağlamdır. Hz. Peygamber, لَيْسَ
مِنَّا مَنْ
خَبَّبَ
امْرَأَةً
عَلَى
زَوْجِهَا

أَوْ عَبْدًا
عَلَى
سَيِّدِهِ “Kadını, kocası
aleyhinde kışkırtan bizden değildir.”[36] buyurmak suretiyle aileye dışarıdan yapılan
müdahalelerin tehlikesine işaret eder. Bir defasında kayınbiraderine, cinselliğini
çağrıştıracak şekilde bir kadından söz eden bir kimseyi duyan Allah
Resûlü, لاَ
يَدْخُلَنَّ
هَذَا
عَلَيْكُنَّ
“Bu, bir daha yanımıza gelmesin.”[37] buyurarak aile huzurunu kaçıracak
kimselerin aile içine girmesine engel olunmasını istemiştir. Ailenin mutluluğu için
gerekli özveri gösterilmesine rağmen eşler arasında hâlâ önü
alınamayan problemler devam ederse, iki tarafın ailelerinden sevgiyi ve bağlılığı küllerinden
arındıracak âdil ve ileri görüşlü kişilere iş düşer.[38] Bir aileyi
kurtarmak için her şey yapıldıktan sonra boşanma nihaî çaredir. Belki de
çaresizliğin bir ifadesidir ve her ne kadar helâl kılınmışsa da Allah’ın asla
hoşlanmadığı bir adımdır.[39] Ailemiz, hayat boyu sahip olacağımız ahlâk, akıl ve şuurun
temellerinin atıldığı, ruhlarımızın mânevî değerlerle beslendiği sıcak yuvamızdır.
Ailede ibadetin tadına varırız; kardeşliğin anlamını, anne babalığın şerefini, evlât olmanın
güvenini keşfederiz. Ailede kendimize, yakınlarımıza ve bütün dünyaya bir
anlam biçeriz. Aile ile paylaşmayı, geçinmeyi, sıkıntıyı hep birlikte
göğüşleyip mutluluğu hep beraber yaşamayı öğreniriz. Hadislerle
İslâm Cilt 4 Sayfa 21

[1] Tâ-Hâ, 20/94. [2] Buhârî, Fedâilü
ashâbi’n-nebî, 9. [3] Ebû Dâvûd, Edeb, 99, 100. [4]
Buhârî, Salât, 58. [5] Müslim, Fedâilü’s-sahâbe,
38. [6] En’âm, 6/74. [7] Yûsuf, 12/92. [8] Yûsuf, 12/84, 87. [9]
Hûd, 11/42 [10] Tirmizî, Birr, 9. [11] İbn Manzûr,
Lisânü’l-Arab, II, 77. [12] Buhârî, Nikâh, 3. [13] Duhâ,
93/8 [14] Rûm, 30/21. [15] Yûsuf, 12/91. [16] “Aile”, DİA, II, 198. [17]
Nisâ, 4/15-16 [18] Nûr, 24/32. [19] Buhârî, Nikâh, 3 [20] Bakara,
2/187. [21] Ebû Dâvûd, Nikâh, 35-36 [22] Buhârî,
Vudû’, 8. [23] Ebû Dâvûd, Zekât, 32. [24] Müslim,
Radâ’, 53. [25] Müslim, Radâ’, 61. [26] Tirmizî, Birr, 49.
[27] Buhârî, &lcirc;mân, 41 [28] Müslim, Zekât, 41. [29] Ebû
Dâvûd, Zekât, 45 [30] Tirmizî, Birr, 33. [31] Nûr, 24/33. [32]
İsrâ, 17/23. [33] Buhârî, Ezân, 44. [34] İbn Mâce, Nikâh, 50.
[35] Nesâî, Muhârebe, 23. [36] Ebû Dâvûd, Talâk, 1 [37]
Buhârî, Nikâh, 114. [38] Nisâ, 4/35. [39] Ebû Dâvûd,
Talâk, 3.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)